[2019] 5 ਐਸ. ਸੀ. ਆਰ. 904

ਸੰਪਤ ਬਾਬਸੋ ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਏ. ਐਨ. ਆਰ.

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 694-695) ਅਪ੍ਰੈਲ 09,2019

[ਐੱਸ. ਏ. ਬੋਬਡੇ ਅਤੇ ਦੀਪਾਕ ਗੁਪ੍ਤਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਦੰਡ ਕੋਡ, 1860:

ਐਸ. ਐਸ. 302/498ਏ ਆਰ/ਡਬਲਯੂ. ਧਾਰਾ 34-ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਦੁਆਰਾ ਕਤਲ-ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ-98 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ-ਹਾਜ਼ਰ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ-ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ-ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ-ਅਪੀਲ' ਤੇ ਕਿਹਾਃ ਜੇ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੱਚਾ, ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ-ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ-ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ' ਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਗਈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ-ਸਬੂਤ-ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ-ਅਪੀਲ-ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1. ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਜੋ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 7] [909-ਏ-ਬੀ]

ਚੰਦਰੱਪਾ ਅਤੇ ਓਰਸ. ਵੀ. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2007) 4 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ 415: [2007] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 630-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

2.1 ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੱਚਾ, ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 14] [912-ਸੀ-ਡੀ]

ਸ਼ਾਮ ਸ਼ੰਕਰ ਕੰਕਰੀਆ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2006) 13 ਐਸ. ਸੀ. ਸੀ. 165: [2006] 5 ਪੂਰਕ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 709-'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ।

2.2 ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪੀੜਤ 98 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੜ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਪੀੜਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੈਡੇਟਿਵ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਭਰਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਦਮੇ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੰਭਾਵਿਤ ਭਰਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਲੱਭਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13 ਅਤੇ 15] [912-ਏ-ਸੀ; 913-ਬੀ]

3. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ, ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਬੈੱਡਰੂਮ ਵਿੱਚ। ਪੰਚਨਾਮਾ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲਸੂਤਰ, ਇੱਕ ਨਥਨੀ (ਨੱਕ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ), ਕੁਝ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਜਨ (ਪੈਰ ਉੱਤੇ ਪਹਿਨਿਆ ਗਿਆ ਗਹਿਣਾ) ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸਰ੍ਹਾਣੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗਹਿਣੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹਨ। ਮੰਗਲਸੂਤਰ, ਪਿੰਜਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਗਹਿਣੇ ਹਨ ਜੋ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਹਨ। ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗਹਿਣੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ, ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪਾਰਸ 16,17 ਅਤੇ 18] [913-ਸੀ-ਈ; 914-ਬੀ-ਸੀ]

4. ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗੁਆਂਢੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਤੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਗਵਾਹ ਗੁਆਂਢੀ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪੈਰਾ 19] [914-ਡੀ-ਈ]

ਸੀ. ਡੀ.

5. ਇਸ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸਹੀ ਕਦਰ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 20] [914-ਐੱਫ]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2007] 2 ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 630 ਪੈਰਾ 7

[2006] 5 ਸਪਲਿਊ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐੱਸ. ਸੀ. ਆਰ. 709 ਪੈਰਾ 14 ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: 2011 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ Nos.694-695।

1991 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 473 ਵਿੱਚ 1991 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 3031 ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਉਦੈ ਬੀ. ਦੂਬੇ, ਵਕੀਲ। ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੀ. ਵੀ. ਵੀ. ਪੱਟਭੀ ਰਾਮ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਮਾਕਾਂਤਰਾਓ ਕਟਨੇਸ਼ਵਰਕਰ, ਵਕੀਲ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਐਚ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦੀਪਾਕ ਗੁਪ੍ਤਾ, ਜੇ.

1. ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ 1991 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 473 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ (ਆਈ. ਡੀ. 1) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ('ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ.' ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ) ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ('ਆਈ. ਪੀ. ਸੀ.') ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ।

2. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਤਾਰਾਬਾਈ ਧਨਾਜੀ ਧਾਈਗੁਡੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਸੰਪਤ ਬਾਬਸੋ ਕਾਲੇ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1, ਦਾ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਰਦਾ ਸੰਪਤ ਕਾਲੇ ਨਾਲ 25.04.1987 ਉੱਤੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਥਰਗਾਓਂ, ਚਿੰਚਵਾੜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਐੱਮ. ਆਈ. ਡੀ. ਸੀ. ਕਲੋਨੀ, ਚਿੰਚਵਾੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ। ਸ਼ਾਰਦਾ ਦੀ ਮੌਤ ਰਾਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 09.07.1989 ਦੀ ਸਵੇਰ ਦੇ ਸਮੇਂ 08.07.1989 ਅਤੇ 09.07.1989 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2 ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਯਾਨੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਘਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਈ ਸੀ। ਜਲਣ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ 98 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਸਨ। ਸ਼ਾਰਦਾ ਨੇ ਦੋ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ-ਪਹਿਲਾ ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਛਿੱਬਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5) ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਕਮਲਾਕਰ ਅਧਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪੁਣੇ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੀ।

3. ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਲਗਭਗ ਡੇਢ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੋਸਤਾਨਾ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਰਭਵਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਰਦਾ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਰਦਾ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ।

4. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਸੰਸਕਰਣ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਰਦਾ ਇੱਕ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਐੱਮ. ਆਈ. ਡੀ. ਸੀ. ਕਲੋਨੀ ਕੁਆਰਟਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਪਿੰਡ ਲੋਨੰਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਝੌਂਪੜੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪਖਾਨੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਸੀ etc.Appellant ਨੰਬਰ 1 ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਜਾਵੇ। ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਟੀ. ਵੀ., ਪਖਾਨੇ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਝੌਂਪੜੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 08.07.1989 ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ, ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਰਦਾ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਾਰਦਾ, ਜੋ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸੀ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1 ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਦਾ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਸੁੱਟ ਕੇ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਫੋਨ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਇੱਕ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਰਦਾ ਨੂੰ ਪੁਣੇ ਦੇ ਸਸੂਨ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਨਜ਼ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਸਵੇਰੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। 5. ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਰਦਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਇਸ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਅਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੀਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਰਕ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ।

6. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਔਰਤ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਈਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਪਾਗਲ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਝੌਂਪੜੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਇਹ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਵੀ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਘਰ ਦੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਨਾ ਕਿ ਬੈੱਡਰੂਮ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਬਿਆਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ੱਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

7. ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਜੋ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ

ਚੰਦਰੱਪਾ ਅਤੇ ਓਰਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 1, ਸਥਾਪਿਤ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਃ

- “42. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨਃ

(1) ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਉਸ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ, ਮੁੜ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੀਮਾ, ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ' ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੂਤ' ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ।

(3) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਠੋਸ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ", "ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਅਧਾਰ", "ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਲਾਤ", "ਗਲਤ ਸਿੱਟੇ", "ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀਆਂ", ਆਦਿ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਝਿਜਕ' ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ "ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ" ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਹਨ।

(4) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦੋਹਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਦੂਜਾ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(5) ਜੇ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਦੋ ਵਾਜਬ ਸਿੱਟੇ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

8. ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਡਾ. ਸੰਜੀਵ ਛਿੱਬਰ (ਪੀਡਬਲਯੂ-5) ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪੁਣੇ ਦੇ ਸਸੂਨ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 27 ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼ਾਰਦਾ ਸੰਪਤ ਕਾਲੇ ਨੂੰ 98 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾਃ

“ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਸੰਪਤ ਬਾਬਾ ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਭੈਣ ਨੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਸਵੇਰੇ (ਲਗਭਗ) ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ”

9. ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਮਰਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਇਹ ਗਵਾਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਦੁਆਰਾ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਚੇਤੰਨ ਸੀ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਹੱਥ ਸੜ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਖੱਬੀ ਵੱਡੀ ਅੰਗੂਠੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਉੱਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀਃ

"ਮਰੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੈਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨਰਸਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ। "

10. ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਸ਼ਾਰਦਾ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਕਰਾਸ-ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਜਲਣ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਦਮਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਭਰਮ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਲਾਜ ਦੇ ਚਾਰਟ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 3:30 ਵਜੇ ਫੋਰਟਵਿਨ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹ ਸ੍ਰੀ ਕਮਲਾਕਰ ਅਧਵ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਹਨ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਂਇਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪੁਣੇ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ਾਰਦਾ ਸੰਪਤ ਕਾਲੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਪੁਣੇ ਦੇ ਸਸੂਨ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਵਾਰਡ No.27 ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤੰਨ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਰਦਾ ਸੰਪਤ ਕਾਲੇ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਪੂਰਾ ਪਤਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉਹ ਚੇਤੰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈਃ

"ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੇਤੰਨ ਹੋ? ਉੱਤਰ-ਹਾਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਮੈਂ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਹਾਂ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਏਃ ਹਾਂ.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3: ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸੜ ਗਏ?

ਉੱਤਰ. ਅੱਜ 8.7.89 'ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲਗਭਗ 1:30 ਵਜੇ। ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਪਤੀ ਸੰਪਤ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਭਰਜਾਈ ਤਾਰਾਬਾਈ ਧਨਾਜੀ ਧਾਈਗੁਡੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੜ ਗਿਆ। ਸਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕੱਲ੍ਹ

ਰਾਤ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸੜ ਗਈ। ”

12. ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀਡਬਲਯੂ-2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਆਨ ਪੀਡਬਲਯੂ-5 ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਛਿੱਬਰ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਾਰਦਾ ਵਿਆਪਕ ਜਲਣ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ।

13. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਐਲਾਨ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ. ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪੀੜਤ 98 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੜ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵੇਰੇ 3:30 ਵਜੇ ਇੱਕ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈ ਦਾ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਹ 98 ਫੀਸਦੀ ਸੜ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਪੀੜ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੈਡੇਟਿਵ ਟੀਕਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਭਰਮ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੱਚਾ, ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸ਼ਾਮ ਸ਼ੰਕਰ ਕੰਕਰੀਆ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 2 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

“ 11. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਉਲਟ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣਾ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ' ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਾ ਬਿਆਨ ਅਧਿਆਪਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਜਾਂ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਮਲਾਵਰ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ

ਸੱਚੀ ਅਤੇ ਸਵੈਇੱਛੁਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੇ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੌਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਝਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ। "

15. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪੀੜ੍ਹਤ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਮਾਨਸਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਤੰਦੁਰੁਸਤ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਦੇ 98 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੜਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਦਮਾ ਭਰਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਾਲ ਸਦਮੇ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੰਭਾਵਿਤ ਭਰਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤ ਲੱਭਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

16. ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜਮਾਂ ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਸੀ. ਆਰ. ਪੀ. ਸੀ.') ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਪਿੰਡ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ। ਡਿਫੈਂਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

17. ਦੋ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜੋ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਭਰਾ ਅਤੇ ਭੈਣ ਨੇ ਪੀੜ੍ਹਤ ਉੱਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪੀੜ੍ਹਤ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਰਸੋਈ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਕਮਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਬੈੱਡਰੂਮ ਵਿੱਚ। ਪੰਚਨਾਮਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 13) ਅਤੇ ਪੰਚ ਗਵਾਹ (ਪੀਡਬਲਯੂ-1) ਨਾਰਾਇਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਸੰਪਤ ਬਾਬਸੋ ਕਾਲੇ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼' ਤੇ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਤਾਲਾ ਹਟਾ ਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਮਾਰਤ ਬੰਦ ਪਈ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਘਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨਾਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਸਤਰਾ, ਗੱਦਾ, ਮੱਛਰਦਾਨੀ ਸੀ, etc.There ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਸੋਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਿਵੀ ਅਤੇ ਬਾਥਰੂਮ ਸੀ। ਇੱਕ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਡੱਬਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦਾ ਤੇਲ ਸੀ। ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬਦਬੂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਸੋਈ ਦੇ ਫਰਸ਼ ਉੱਤੇ ਪਾਣੀ ਸੀ। ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਾਚਿਸ ਦਾ ਡੱਬਾ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸੜਿਆ ਹੋਇਆ ਕੱਪੜਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਘਟਨਾ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਬੈੱਡਰੂਮ ਵਿੱਚ।

18. ਪੰਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਜੋ ਦੂਜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਤ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਸਤਰਾ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਿਸਤਰੇ ਉੱਤੇ ਦੋ ਸਰ੍ਹਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰ੍ਹਾਣੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕੁਝ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਸਨ। ਪੰਚਨਾਮਾ ਰਿਪੋਰਟ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਹਿਣੇ ਇੱਕ ਪੀਲੇ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਮੰਗਲਸੂਤਰ, ਇੱਕ ਨਥਨੀ (ਨੱਕ ਦੀ ਅੰਗੂਠੀ), ਕੁਝ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਚੂੜ੍ਹੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਜਨ (ਪੈਰ ਉੱਤੇ ਪਹਿਨਿਆ ਗਿਆ ਗਹਿਣਾ) ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗਹਿਣੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਹਨ। ਮੰਗਲਸੂਤਰ, ਪਿੰਜਨ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੱਚ ਦੀਆਂ ਚੂੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਗਹਿਣੇ ਹਨ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਂਦੀ। ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸਮੇਂ ਪਹਿਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਬਿਆਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਗਹਿਣੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਲਈ, ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

19. ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਆਂਢ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਗੁਆਂਢੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਤੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀ ਨਾਲ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੌਤ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਗਵਾਹ ਗੁਆਂਢੀ ਹੁੰਦੇ ਜੋ ਘਟਨਾ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ। ਉਹ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਪੀੜ੍ਹਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

20. ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੀ ਸਹੀ ਕਦਰ ਉੱਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ' ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚੀ। ਪੂਰੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣ' ਤੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

22. ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1 ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਜ਼ਮਾਨਤ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਮਾਨਤ ਬਾਂਡ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate